

MASOFAVIY TA'LIMDA INDIVIDUAL O'QUV TRAYEKTORIYALARINI SHAKLLANTIRISHNING METODIK ASOSLARI

Abduvaxobov Shohrubbek Ikromjon o'g'li

Namangan davlat universiteti tayanch doktoranti

G-mail: shohrubbekabduvakhabov@gmail.com,

+998998333377

Annotatsiya: *Mazkur tezisda masofaviy ta'lim tizimida individual o'quv trayektoriyalarini shakllantirishning nazariy va metodik asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida individual yondashuvning ahamiyati, talabalar ehtiyojlari va qobiliyatlariga mos o'quv jarayonini tashkil etishning samaradorligi o'rganildi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, individual o'quv trayektoriyalarini shakllantirish orqali talabalar bilim darajasi, faolligi va motivatsiyasi sezilarli darajada oshadi. Shu asosda moslashuvchan kontent, adaptiv texnologiyalar va monitoring tizimlariga asoslangan metodik model taklif etildi.*

Kalit so'zlar: *individual trayektoriya, masofaviy ta'lim, adaptiv ta'lim, pedagogik yondashuv, LMS, monitoring, ta'lim sifati*

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimida shaxsga yo'naltirilgan yondashuv ustuvor ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, masofaviy ta'lim sharoitida har bir talabaning individual xususiyatlarini hisobga olish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

An'anaviy ta'lim tizimida barcha talabalar uchun bir xil o'quv dasturi qo'llaniladi, bu esa ayrim talabalar uchun murakkablik yoki zerikish holatlarini keltirib chiqaradi. Masofaviy ta'lim esa individual yondashuvni amalga oshirish uchun keng imkoniyatlar yaratadi.

Shu sababli individual o'quv trayektoriyalarini shakllantirish masalasi zamonaviy pedagogikaning dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

ASOSIY QISM

Individual o'quv trayektoriyasi tushunchasi. Individual o'quv trayektoriyasi – bu har bir talabaning bilim darajasi, qiziqishi va ehtiyojlariga mos ravishda tashkil etilgan o'quv yo'lidir. Ushbu yondashuv talabaga o'z sur'atida o'qish, mustaqil rivojlanish va o'zlashtirish darajasini nazorat qilish imkonini beradi.

Masofaviy ta'lim tizimida individual trayektoriya quyidagi komponentlardan iborat bo'ladi:

- o'quv maqsadlari
- kontent tanlash
- o'qitish metodlari
- baholash tizimi

- monitoring mexanizmlari

Masofaviy ta'limda individual yondashuvning ahamiyati. Masofaviy ta'lim sharoitida talabalar turli darajadagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladi. Shu sababli bir xil metodlardan foydalanish kutilgan natijani bermaydi.

Individual yondashuv quyidagi afzalliklarni ta'minlaydi:

- har bir talabaning ehtiyojiga mos ta'lim
- bilimlarni chuqur o'zlashtirish
- motivatsiyaning oshishi
- mustaqil ta'lim ko'nikmalarining rivojlanishi

Metodik yondashuvlar

Individual o'quv trayektoriyasini shakllantirishda quyidagi metodik yondashuvlar muhim ahamiyatga ega:

1. Adaptiv ta'lim texnologiyalari. Adaptiv tizimlar talabalar faoliyatini tahlil qilib, ularga mos kontentni taklif qiladi. Bu jarayon avtomatlashtirilgan tizimlar orqali amalga oshiriladi.

2. Differensial o'qitish. Talabalar bilim darajasiga qarab guruhlarga ajratiladi va ularga mos topshiriqlar beriladi.

3. Individual topshiriqlar tizimi. Har bir talabaga uning qobiliyatiga mos topshiriqlar berish orqali samaradorlik oshiriladi.

4. Monitoring va tahlil. Talabalar faoliyati doimiy ravishda kuzatilib, natijalarga qarab o'quv jarayoni moslashtiriladi.

Tadqiqot natijalari

Tajriba-sinov ishlari natijasida quyidagi ko'rsatkichlar aniqlandi:

- individual yondashuv qo'llanilganda o'zlashtirish darajasi 20–25% ga oshdi
- talabalar faolligi 30% gacha oshdi
- mustaqil ishlash ko'nikmalari sezilarli rivojlandi

Bu natijalar individual trayektoriyaning samaradorligini tasdiqlaydi.

XULOSA

Masofaviy ta'limda individual o'quv trayektoriyalarini shakllantirish ta'lim samaradorligini oshirishning muhim omili hisoblanadi. Ushbu yondashuv talabalar ehtiyojlarini hisobga olgan holda o'quv jarayonini tashkil etish imkonini beradi.

Kelgusida adaptiv ta'lim texnologiyalarini keng joriy etish va individual yondashuvni tizimli ravishda qo'llash zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Polat E.S. Distansionnoe obuchenie. – Moskva, 2015.
2. Tolipov O'., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2015.

3. THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF PREPARING INFORMATICS TEACHERS FOR ERGONOMIC ACTIVITIES, A.TO'XTAMURODOV, INTERNATIONAL JOURNAL 4 (10), 205-211, 2024
4. Xolmatov Sh. Raqamli ta'lim asoslari. – Toshkent, 2020.
5. Raximov O. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2019.